

Landelijke Beroepsgroep
Begeleiders Onderwijs

Beter Begeleiden Jaargang 10, nummer 5

Beter Begeleiden is een uitgave van de Landelijke Beroepsgroep voor Begeleiders in het Onderwijs (LBBO).

De LBBO richt zich op intern begeleiders, jonge-kindspecialisten, ambulante begeleiders, gedragsspecialisten, beeldbegeleiders en specialisten begaafdheid.

LBBO

Leyensweg 113 A5
3721 BC Bilthoven
Telefoon: 085-7606246
E-mail: kantoor@lbbo.nl
Website: www.lbbo.nl

Coördinatie

Petra van de Pol

Eindredactie

Veronique van der Waal, Schrijfveer

Hoofredactie

Elleke van den Burg-Poortvliet

Redactie

Engelien Houben-Feddema, Josje Jaasma,
Anita de Jong, Nettie Kramer, Ingrid Nuijt,
Lidy Peters, Joke Verwoerd

Aan dit nummer werkten mee

Ann Abels, Anouke Bakx, Hilde van Braam van Vloten,
Marieke Dekkers, Christel Dood, Nathalie Drost,
Marianne van Etten, Eleonoor van Gerven,
Annemiek Glasbergen, Francis van Haandel, Anton Horeweg,
Peter Hulsen, Remko Iedema, Maretha de Jonge,
Ria Kleijnen, Egbert Kloppenburg, Evelien Krikhaar,
Annelies van der Lee, Mirella van Minderhout, Peter Mol,
Shurita Ramsoekh, Tim Surma, Nicole Teeuwen,
Mark Weghorst, Annemieke Weterings

Beeld

Nationale Beeldbank, Shutterstock, Tom van Limpt Fotografie
en eigen beeldmateriaal van auteurs en geïnterviewden

Concept vormgeving

Buitengewoon Concept

Vormgeving/Druk/Sales/Verspreiding

Elma Media B.V.

Oplage

5000

Verschijsning

Beter Begeleiden verschijnt zes keer per jaar
en wordt per post verstuurd naar alle leden
van de LBBO.

Copyright 2020

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd,
overgenomen of openbaar gemaakt, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever. De uitgever is niet
aansprakelijk voor enig handelen op grond van
de in dit blad gegeven adviezen en/of gedane mededelingen.

Redactioneel

Retrospectie

Beter Begeleiden bestaat tien jaar! Omdat ik de eerste vijf jaar hoofdredacteur was, kreeg ik de eer om in deze jubileumuitgave het voorwoord te schrijven. Het is mooi om terug te blikken op tien jaar *Beter Begeleiden* en tien jaar onderwijs. In die tijd zijn er nogal wat veranderingen ingezet, zoals passend onderwijs, referentieniveaus, handelingsgericht werken en samenwerking zorg en onderwijs. Dit heeft het nodige van begeleiders gevraagd: vooral een omslag in denken en attitude, maar vaak ook een verandering van rol en positie.

Ambulant begeleiders kregen vaak letterlijk een andere baan of rol. Intern begeleiders verdwenen bij sommige samenwerkingsverbanden of kregen juist een meer cruciale plek binnen de organisatie. Gedragsspecialisten bleken belangrijk voor het reguliere onderwijs om leraren te helpen moeilijk gedrag te begrijpen. Beeldbegeleiders werden ingezet bij de ontwikkeling en professionalisering van leraren om de basisondersteuning op orde te krijgen. Er ontstond meer behoefte aan specialisten, zoals voor het jonge en het hoogbegaafde kind. Door zich aan te sluiten bij de LBBO konden ook zij hun stem laten horen.

Uiteraard heb ik de eerste uitgave van *Beter Begeleiden* er nog eens bij gepakt. Het is een dunne uitgave van 24 bladzijden, die in het begin drie keer per jaar verscheen. Wel stonden er al vier degelijke hoofdartikelen in, gericht op de ib'er, ab'er en beeldbegeleider. In de loop der jaren zijn de redactie en het magazine uitgebreid en geprofessionaliseerd. Het lukt de huidige redactie van bijna alleen maar vrijwilligers (!) om nu zes keer per jaar een kwalitatief hoogstaande uitgave te produceren, die aansluit op de actuele urgentie. Ik ben er trots op dat *Beter Begeleiden* – het 'gezicht' en de 'spreekbuis' van de LBBO – zich zo goed heeft kunnen ontwikkelen onder leiding van (professioneel) hoofdredacteur Elleke van den Burg-Poortvliet.

Wat opvalt aan het eerste nummer is de roep om meer aandacht voor preventie, een inzicht dat tien jaar later nog steeds wordt benadrukt. Zóveel is er dus kennelijk ook weer niet veranderd ...

Annemiek Glasbergen
oud-hoofdredacteur, bovenschools ib'er en ib'er

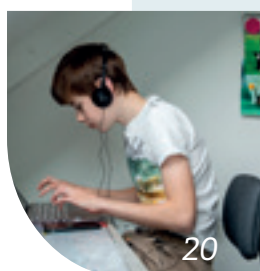
Inhoud

- 06** *'Vragen zijn fenomenale geheugenversterkers!'*
Interview met Tim Surma over *Wijze lessen, twaalf bouwstenen voor effectieve didactiek*, uitgeroepen tot het Beste Onderwijsboek van het Jaar 2019.

- 10** *Evaluatie: hoe kijk jij naar passend onderwijs?*
Dit voorjaar verscheen het eindrapport van de Evaluatie Passend Onderwijs. Wij vroegen (ervarings)deskundigen: hoe kijk jij terug op zes jaar passend onderwijs?

- 15** *Recensie Passend onderwijs in de praktijk*
Stimulans om samen met andere professionals kansen te (blijven) verkennen.

- 16** *Hoe voorkom je lastig gedrag?*
Anton Horeweg over probleemgedrag, hoe het soms ontstaat en hoe je het kunt voorkomen.

Preventie schoolverzuim

Mark Weghorst, Nathalie Drost en Peter Hulsen leggen uit wanneer verzuim zorgelijk wordt, wat je dan kunt doen en wie je kan helpen.

- 25** *Column Sanseviera*
Schoolse toetsen voor kleuters worden vervangen door observatie-instrumenten. Belanden we van de regen in de drup?

Bijzondere kinderen **26**

In deze rubriek belichten we een bijzondere of zeldzame aandoening, stoornis of eigenschap bij kinderen. Deze keer: het nefrotisch syndroom.

Omgaan met een bijzonder stille leerling

Hoe je op school sociaal angstige leerlingen met spreekangstklachten kunt begeleiden.

Recensie Wanneer krijgen we weer les? **35**

Over de ups en (vooral) downs van de invoering van gepersonaliseerd leren op een mbo.

Scan Preventieve Aanpak Lezen en Spellen **36**

Dit online zelfevaluatie-instrument kan bijdragen aan het verbeteren van de preventieve aanpak in groep 1-2 en de overgang naar groep 3.

Topboek! **41**

De must-reads van Egbert Kloppenburg en Ann Abels.

Agenda en ledenacties **43**